

Voorstel Natuurvriendelijke Oevers Buitenhof/Voorhof (Zuid) in Delft

Dik Ludikhuize

We staan voor samenleven met de natuur

Natuurlijk
Delfland

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website : delfland.knnv.nl
Bluesky: KNNV Natuurlijk Delfland
Youtube: natuurlijk delfland

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurvereniging (KNNV)

Inhoud

Opzet van het onderzoek	2
Huidige situatie oevers in gebied	3
Legger van Delfland	3
Beoordelingssystematiek fysieke kenmerken	4
Watersysteem Buitenhof (Zuid)	5
Voorhof (nog uitvoeren als er tij	14
Beoordeling locaties op begroeiing	15
Gebruikte methodiek	15
Uitwerking locaties	16
Discussie	18
Voorstel proeflocaties	18

Copyright: Natuurlijk Delfland, 2026

Referentie: Dik Ludikhuize, Voorstel Natuurvriendelijke Oevers Buitenhof/Voorhof (Zuid) in
Delft, Natuurlijk Delfland, 2026

Overname van delen van de tekst is toegestaan onder bronvermelding.

Inleiding

Voor 2026 heeft Natuurlijk Delfland (KNNV) het jaarthema Oevers gekozen. Met name omdat er in onze gebouwde omgeving erg veel houten oeverbeschoeiingen zijn te vinden. Deze steile oevers vormen hindernissen voor de natuur, door gebrek aan geleidelijke overgangen in de waterkanten. Zachte overgangen bieden meer kans op biodiversiteit in flora en fauna door variaties in water-oever contact en profiel. Bij harde verticale oevers ontbreekt die ecologische kwaliteit en daardoor ook gewenste levendige natuur.

Teneinde het ontwikkelen van Natuurvriendelijke oevers een boost te geven heeft Natuurlijk Delfland samenwerking gezocht met het Hoogheemraadschap van Delfland en het Team Oevers opgericht. Dit team maakt op basis van een inventarisatie een voorstel voor te ontwikkelen natuurvriendelijke oevers in het gebied van Delfland. De teamleden komen uit verschillende gemeenten in het werkgebied van Delfland. De nieuwe natuurvriendelijke oevers worden gevolgd in hun ontwikkeling (door bestaande teams van Natuurlijk Delfland: planten, insecten, vissen, etc.). Op die manier komt er een directe terugkoppeling en kunnen maatregelen genomen worden om oevers te verbeteren of het ontwerp aan te passen.

Het team heeft een aantal natte ecologische zones bezocht in de omgeving van Delft, waarvan HHD heeft aangegeven dat ze voorbeelden zijn voor natuurvriendelijke oevers. Een rapportage van dit bezoek is opgenomen in bijlage A bij dit rapport.

In deze rapportage is voor het deelgebied Buitenhof/Voorhof in Delft een voorstel opgesteld voor het ontwikkelen van een beperkt aantal natuurvriendelijke oevers.

Opzet van het onderzoek

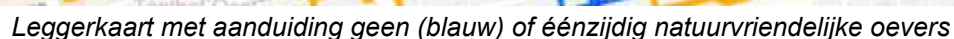
Inventariseer de watergangen in je eigen woonomgeving en geef aan waar beschoeiing is aangebracht. Verduidelijk de huidige toestand door foto's te nemen van het water en de oevers. Geef aan hoe de oevers er nu uitzien, zijn er mogelijkheden om te verbeteren. Geef ook de plus- en minpunten aan van de ligging/omstandigheden bij de oever. De beoordelingssystematiek hiervoor is in een aparte paragraaf behandeld.

Check de legger van Delfland of het is toegestaan om één of tweezijdig natuurvriendelijke oevers aan te leggen. In het geval er veel ruimte is kan de natuurvriendelijke oever buiten het profiel van de watergang worden aangelegd en hoeft geen rekening gehouden te worden met de legger van Delfland.

Maak een voorstel om een aantal oevers rond jouw woonomgeving te verbeteren. Geef aan wat de opties zijn en of er aandachtspunten zijn bij het aanleggen van deze natuurvriendelijke oevers.

Voordat een beschrijving van de huidige situatie wordt gegeven, wordt eerst aangegeven wat de mogelijkheden zijn voor het één of tweezijdig aanleggen van natuurvriendelijke oevers op basis van de huidige legger.

Op de onderstaande kaart is voor het watersysteem Buitenhof/Voorhof (Zuidzijde) aangegeven wat er is toegestaan: geen natuurvriendelijke oevers (blauw) of éénzijdig natuurvriendelijke oevers (oranje)

Bij het bespreken van de locaties is een onderscheid gemaakt in Buitenhof (Zuid) en Voorhof (Zuid)

Beoordelingssystematiek fysieke kenmerken

Bij het beoordelen van een locatie voor een natuurvriendelijke oever wordt rekening gehouden met de volgende fysieke kenmerken:

1. Schaduw op de oever door bomen/gebouwen
2. Hoogteverschil oever de beschoeiing en beschikbare ruimte
3. Aantal eigenaren oeverlengte, prive/overheid
4. Aanwezigheid van ganzen

Ad1. Schaduw

Schaduw door bomen of gebouwen zorgt ervoor dat een natuurvriendelijke oever zich minder goed kan ontwikkelen. Daarnaast heeft in het geval van bomen ook de bladval een negatief effect op de natuurvriendelijke oever. Bij het beschaduwen over meer dan 70% van de tijd is er slechts een geringe kans op een voorspoedige ontwikkeling van de natuurvriendelijke oever. De beoordeling gaat op basis van het percentage beschaduwd:

- 0 - 35% beoordeling +
- 35 -70% beoordeling 0
- 70-100% beoordeling -

Ad2. Hoogteverschil

Het hoogteverschil over een beschoeide oever (land/water) bepaald of het eenvoudig is om een natuurvriendelijke oever aan te leggen. Daarnaast is ook van belang in hoeverre het maaiveld oploopt achter de beschoeiing. Bij een maaiveld helling groter dan 1:5 wordt de ontgraving voor de natuurvriendelijke oever veel groter. In het geval er veel ruimte beschikbaar is achter de beschoeiing is dat geen probleem, maar dat is vaak niet het geval. Op zich is dit wel oplosbaar met een nieuwe beschoeiing in het droge talud, maar dat levert extra kosten op. Beoordeling +, 0 of - afhankelijk van de situatie

Ad3. Eigenaarschap

Het eenvoudigst is een natuurvriendelijke oever te realiseren als er sprake is van één eigenaar van het perceel. Zeker in de huidige situatie waarbij je voorbeeldprojecten zoekt voor natuurvriendelijke oevers lijkt een project met veel eigenaren van de oever een brug te ver. In de stedelijke omgeving betekent dit dan dat vrijwel altijd de gemeente eigenaar is van de grond. Beoordeling + of -, mogelijk 0 als er sprake is van slechts een beperkt aantal eigenaars.

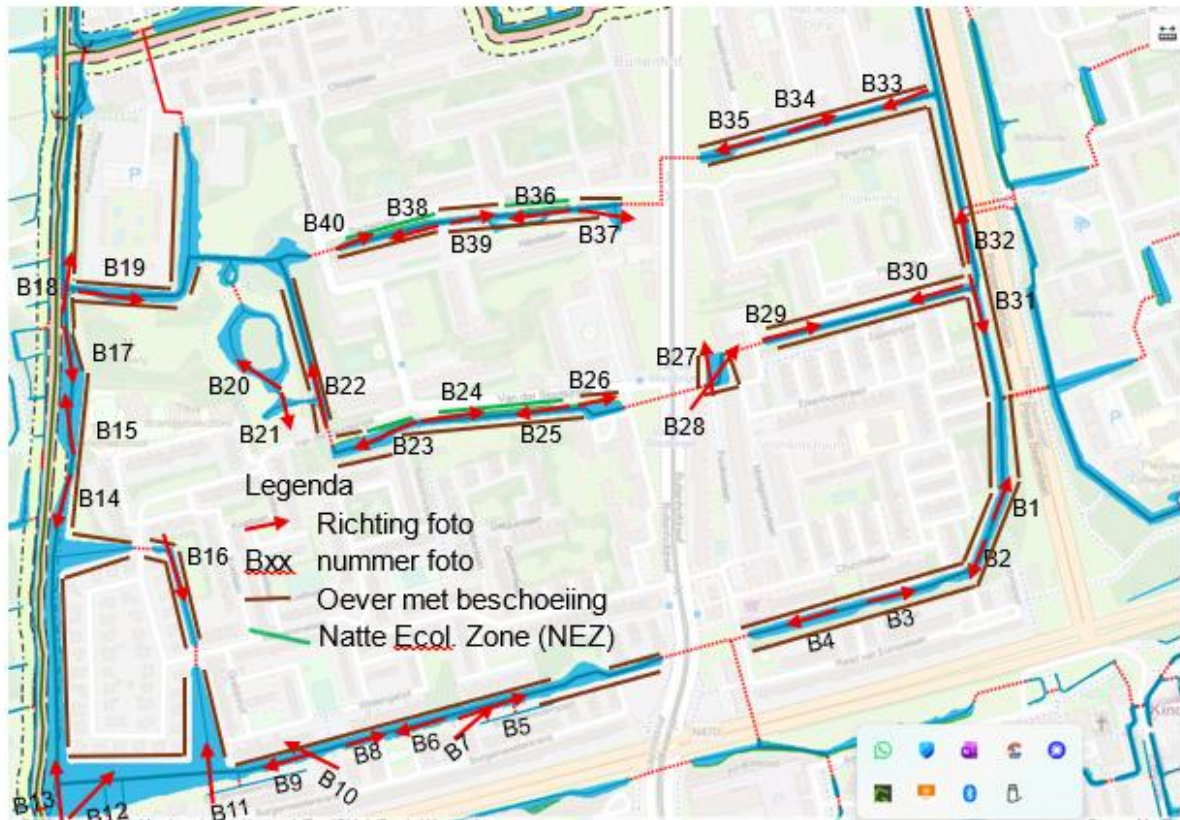
Ad4. Ganzen

In het geval natuurvriendelijke oevers worden aangelegd in een omgeving met ganzen geeft dat vaak problemen. Ganzen doen zich te goed aan het jonge groen in natuurvriendelijke oevers en bemoeilijken de ontwikkeling van de oevers. Vaak worden er dan extra matregelen genomen met bespanningen of netten om de ganzen uit de NVO's te weren. Beoordeling geen ganzen (+), mogelijk ganzen (0) of ganzen al aanwezig (-).

Vraag is of we deze 4 scores kunnen omzetten in een totaalscore

Watersysteem Buitenhof (Zuid)

Het watersysteem van Buitenhof (Zuid) is hieronder weergegeven. In deze figuur is ook opgenomen waar de oevers beschoeid zijn (vrijwel overal) en waar natte ecologische zones zijn aangelegd (van de Slootsingel, Bachsingel) vermoedelijk zonder beschoeiing.

Overzicht watersysteem Buitenhof (Zuid), beschoeiing en NEZ aangegeven en foto's.

In de bovenstaande figuur zijn ook de locaties van de foto's van het watersysteem en de oevers aangegeven met de richting waarin de foto is genomen. Het watersysteem wordt per deelsysteem behandeld.

Goudkust

De Goudkust is het "eiland" linksonder in Buitenhof, vrijwel volledig omringd door water.

Foto B12, Goudkust, Zuidzijde

Foto B13, Goudkust Oostzijde en Tanthofkade

De oevers van het “eiland” Goudkust zijn privébezit en allemaal beschoeid, er is ook vaak een redelijk hoogteverschil tussen het water en de achterliggende oever. De oever langs de Tanthofkade (links van de Goudkust) is vermoedelijk beschoeid, maar die beschoeiing is oud en deels verrot, dat geldt ook voor de oever aan de zijde van de Burgemeestersrand (zuidzijde, langs de N470). De overige oevers tegenover Goudkust zijn ook beschoeid.

Foto B16, Oostzijde Goudkust (noord)

Foto B11, Oostzijde Goudkust (zuid)

Deel Goudkust	schaduw	hoogte	eigenaar	ganzen	eindoordeel
Goudkust eiland	0 tot +	-	-	0	-
Tanthofkade	-	+	+	0/+	-
Burgemeestersrand	+	+	+	0	+
Bij B16 oostzijde	+	+	+	0	+
Bij B11 oostzijde	-	+	0	0	-

Beoordeling Oevers omgeving Goudkust

Op basis van deze beoordeling blijven twee locaties over:

- De oever zuidzijde van de plas ten zuiden van Goudkust, langs de Burgemeestersrand cq de N470 (waar foto's B11, B12 en B13 zijn genomen)
- De oever in een parkje aan de oostkant van Goudkust (oever aan de linkerkant van foto B16)

Burgemeestersrand/Burgemeesterspad

In het verlengde van de plas aan de zuidzijde van Goudkust ligt de sloot langs het Burgemeesterspad. Aan de ene zijde ligt het Burgemeesterspad in een kleine groenstrook aan de andere zijde staan voornamelijk koopwoningen met tuinen aan het water.

Sloot langs Burgemeesterspad (foto B8)

Sloot langs Burgemeesterspad (foto B9)

Sloot langs Burgemeesterspad (foto B5)

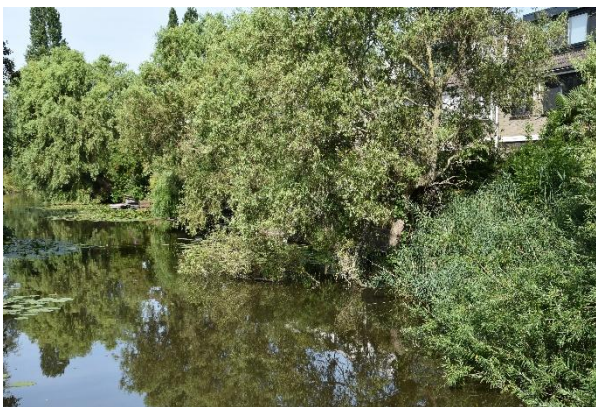

Sloot langs Burgemeesterspad (foto B6)

De oevers voor de huizen zijn veelal voorzien van beschoeiing en vaak ook uitstekende vlonders. In de sloot groeien vaak wel waterplanten voor de beschoeiing: waterlelie en lisdodde of riet. Daarnaast zijn er veel overhangende bomen.

Sloot langs Burgemeesterspad (foto B7)

Sloot langs Burgemeesterspad (foto B10)

Aan de oostzijde van het Burgemeesterspad is er aan de noordzijde (ter hoogte van de Kuijkhof en de Maas Geesteranushof) een onbeschoeid oeverdeel, wat in de zon ligt aan een soort groenstrook.

Burgemeesterspad	schaduw	hoogte	eigenaar	ganzen	eindoordeel
zuidzijde	0/+	+	+	+	+
noordzijde	0/+	+	-	+	0
Noordzijde bij Kuijkhof	+	+	+	+	+

Beoordeling Oevers omgeving Burgemeesterspad

Op basis van deze beoordeling blijven er twee locaties over:

- Langs het Burgemeesterspad (zuidzijde van de sloot)
- Noordzijde van de sloot ter hoogte van Kuijkhof

Raad van Europalaan/Europad

De sloot langs de Burgemeestersrand is via een duiker verbonden met de sloot langs het Europad. Aan de ene zijde van de sloot is een groenstrook met bomen, waardoor de oever beschaduwd wordt. Aan de andere zijde liggen tuinen van koopwoningen, vaak beschoeid en met uitgebouwde vlonders.

Sloot langs het Europad (foto B3)

Sloot langs het Europad (foto B4)

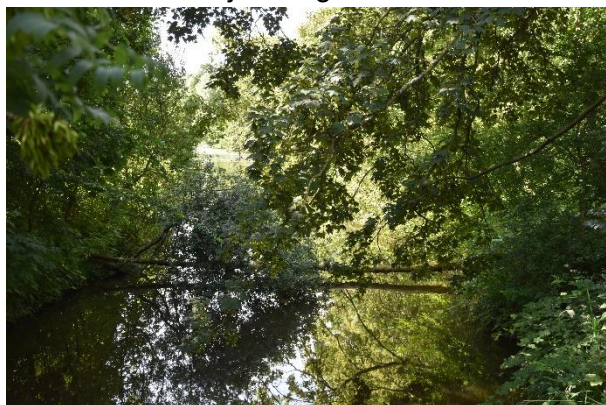
Deel Europad	schaduw	hoogte	eigenaar	ganzen	eindoordeel
zuidzijde	-	+	+	+	-
noordzijde	0/+	+	-	+	0

Beoordeling Oevers omgeving Europad

Op basis van deze beoordeling worden er geen locaties meegenomen voor verdere uitwerking. Volgens de legger mogen hier ook geen NVO's worden aangelegd.

Parkje Buitenhof

Het Parkje Buitenhof ligt aan de westzijde van de Wijk Buitenhof tegen het Kerkpolder. Het Parkje is gevormd rond een oude vuilstort net ten noorden van twee basisscholen aan de van Rijslaan. In het parkje is ooit een ijsbaan aangelegd, die niet meer wordt gebruikt, vandaar de naam Oude Ijsbaan. In het park is erg veel schaduw door bomen, dus de meeste oevers zijn niet geschikt voor het ontwikkelen van natuurvriendelijke oevers.

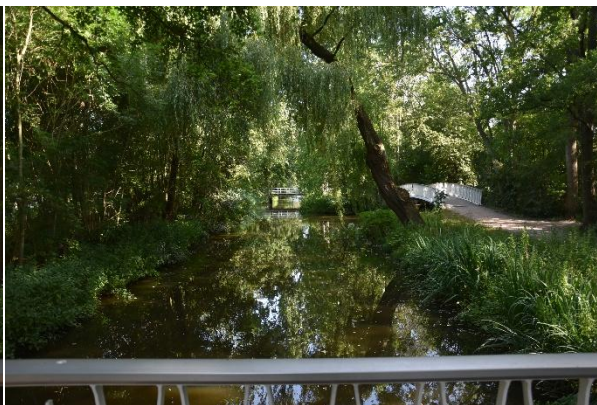
Parkje Buitenhof westzijde (foto B14)

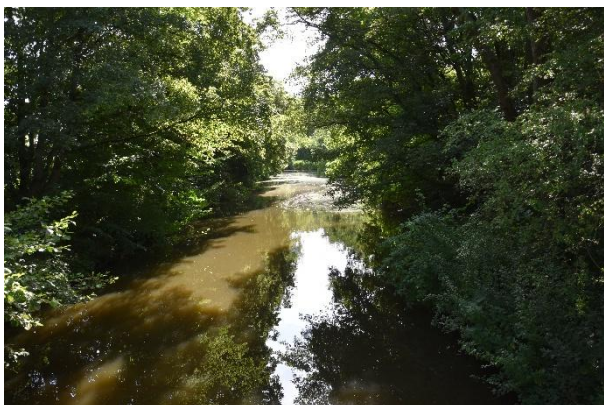
Parkje Buitenhof westzijde (foto B15)

Parkje Buitenhof westzijde (foto B17)

Parkje Buitenhof westzijde (foto B18)

Parkje Buitenhof noordzijde (foto B19)

Parkje Buitenhof oostzijde (foto B21)

Parkje Buitenhof Oude IJsbahn (foto B20)

Parkje Buitenhof Oude IJsbahn (foto B21)

Deel Parkje Buitenhof	schaduw	hoogte	eigenaar	ganzen	eindoordeel
Langs Tanthofkade	-	+	+	0	-
Westzijde Parkje Buit.	-	+	+	0	-
Noordzijde Parkje	-	+	+	+	-
Oude IJsbahn	+	+	+	0	+
Oostzijde Parkje B.	-	+	0	+	-

Beoordeling Oevers omgeving Goudkust

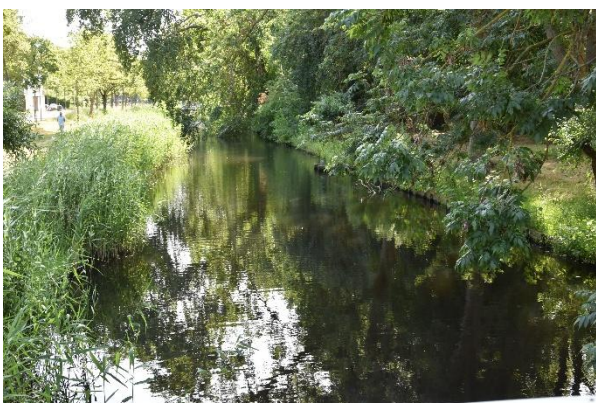
In dit deel van Buitenhof blijft allen de oude IJsbahn in het Parkje Buitenhof over voor verdere uitwerking

Van der Slootsingel

De van der Slootsingel loopt van Parkje Buitenhof naar de Buitenhofdreef. Aan de zuidzijde ligt een brede groenstrook met bomen en een voetpad, aan de noordzijde ligt een smalle groenstrook met een voetpad vrijwel zonder schaduw. Het deel aan de noordzijde is een Natte Ecologische Zone (NEZ), maar deze is geheel begroeid met riet (orde 2 meter hoog).

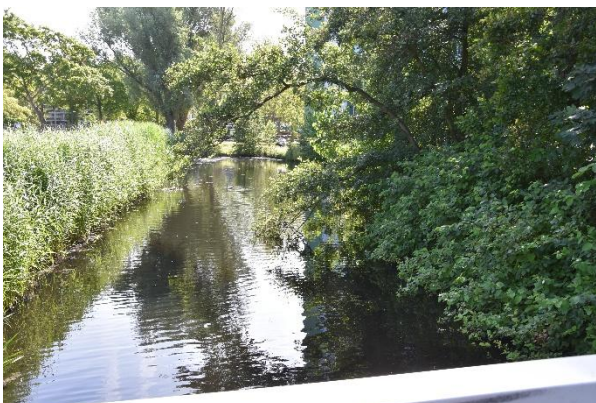
Van der Slootsingel (foto B23)

Van der Slootsingel (foto B24)

Van der Slootsingel (foto B25)

Van der Slootsingel (foto B26)

Deel vd Slootsingel	schaduw	hoogte	eigenaar	ganzen	eindoordeel
Noordzijde (NEZ)	+	+	+	+	+
zuidzijde	-	+	+	+	-

Beoordeling Oevers van der Slootsingel

Bachsingel

Ook de Bachsingel loopt van Parkje Buitenhof naar de Buitenhofdreef, parallel aan de van der Slootsingel, ongeveer 200 meter noordelijker. De noordzijde ligt in de zon behalve het middelste deel. De zuidzijde ligt in de schaduw van bomen, behalve het middelste deel waar een soort eiland is gecreëerd, waarvan de oever aan de zuidzijde en het gehele eiland in de zon liggen. Op foto B39 is het westelijke puntje van het eiland te zien (met riet begroeid) net rechts achter de treurwilg.

Aan de noordzijde van de sloot langs de Bachsingel is een Natte Ecologische Zone (NEZ) aangelegd.

Bachsingel (foto B36)

Bachsingel (foto B37)

Bachsingel (foto B38)

Bachsingel (foto B39)

Deel Bachsingel	schaduw	hoogte	eigenaar	ganzen	eindoordeel
Noordzijde (NEZ)	+	+	+	0	+
Zuidzijde (west/oost)	-	+	+	0	-
Zuidzijde bij eiland	+	+	+	0	+

Beoordeling Oevers Bachsingel

Op basis van deze beoordeling gaan er 2 oevers door voor verdere uitwerking.

Vijverhof

De vijver bij Vijverhof ligt in de afvoerlijn van de van der Slootsingel naar de sloot ten noorden van de Eisenhouwerlaan (start bij het Zagwijnpad), verbonden via duikers.

Vijver bij Vijverhof (foto B27)

Vijver bij Vijverhof (foto B28)

De noordelijke oever is een harde rand tegen de flat, de zuidelijke oever ligt te dicht langs de Montgomerylaan. De westelijke oever ligt deels in de schaduw, de oostelijke oever ligt in de ochtend in de schaduw, maar daarna in de zon. Mogelijk vinden bewoners het leuk om hun gezamenlijke tuin uit te breiden naar het water middels een natuurvriendelijke oever. De huidige tuin loopt af naar het water, de beschoeiing is niet goed te zien.

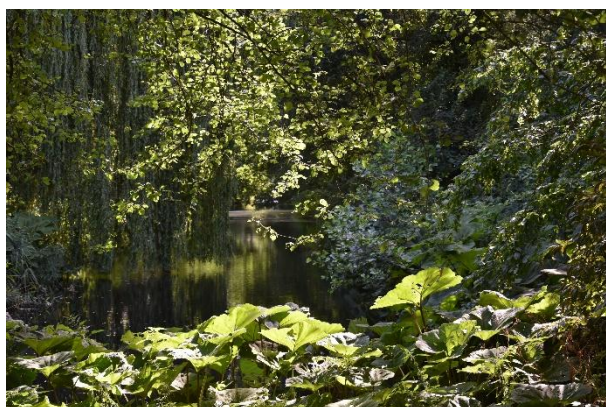
Deel Vijverhof	schaduw	hoogte	eigenaar	ganzen	eindoordeel
noordzijde	+	-	+	0	-
zuidzijde	-	-	+	0	-
Westzijde	-/0/+	+	+	0	-(kort)
oostzijde	0/+	+	+	0	+

Beoordeling Oevers van der Slootsingel

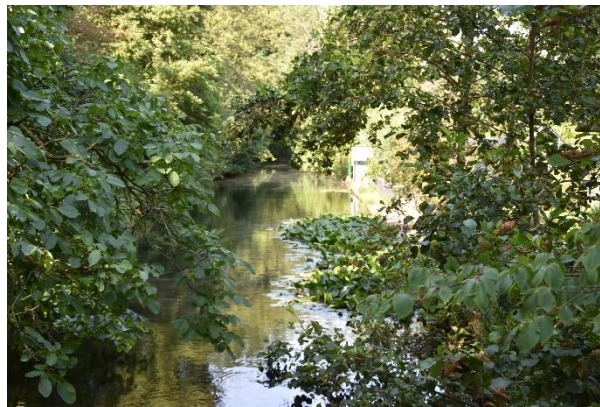
Alleen Vijverhof oostzijde gaat door voor verdere uitwerking.

Eisenhouwerlaan

De sloot langs de woningen langs de Eisenhouwerlaan (Zweerspad) loopt tussen de flat Vijverhof en de Prinses Beatrixlaan. Het eerste deel van de sloot is aan beide zijden omsloten door een strook met bomen. Aan de zuidzijde zet deze strook zich voort, aan de noordzijde zijn flats langs de Pijperring met tuinen aan het water. De flat was in eerste instantie een huurflat, het laatste decennium zijn er echter steeds meer flats verkocht.

Eisenhouwerlaan (foto B29)

Eisenhouwerlaan (Zweerspad) (foto B30)

Deel Vijverhof	schaduw	hoogte	eigenaar	ganzen	eindoordeel
noordzijde	-/0/+	+	-	0	-
zuidzijde	-	+	+	0	-

Beoordeling Oevers sloot langs Eisenhouwerlaan

Er gaan geen delen van de sloot langs de Eisenhouwerlaan door voor verdere uitwerking. Volgens de Legger van Delfland mogen hier ook geen NVO's worden aangelegd.

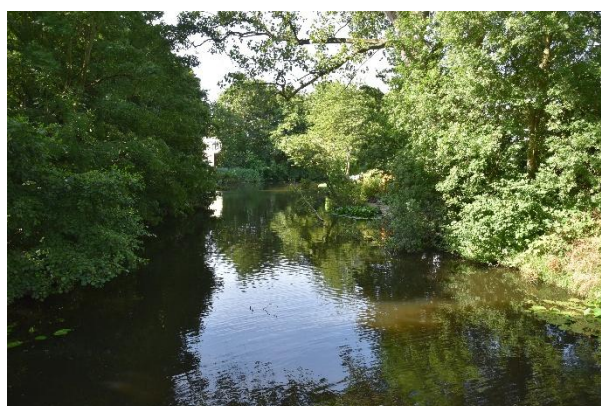
Beatrixlaan (westzijde)

De sloot aan de westelijke zijde van de Prinses Beatrixlaan zorgt voor de aanvoer naar de duiker onder de Prinses Beatrixlaan: het transport naar het gemaal Voorhof bij het Station Campus (wijk Voorhof). Deze sloot ligt voor een groot deel geheel in de schaduw en loopt deels langs tuinen van koopwoningen.

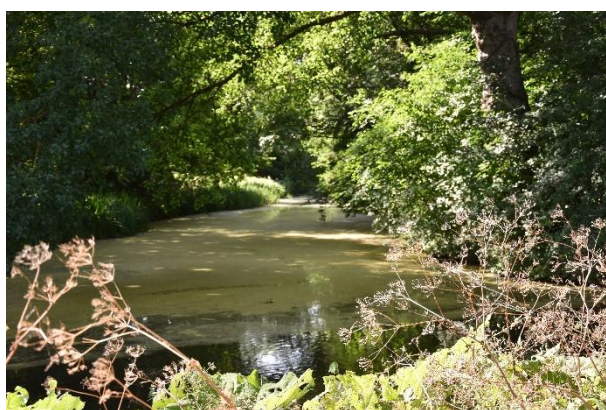
Er zijn een aantal stukken die ongeveer 50% van de tijd in de schaduw liggen. Het stuk met de meeste kans ligt aan de oostzijde van de sloot rond de fietstunnel van Voorhof naar Buitenhof (foto B32, rechterzijde sloot).

Beatrixlaan (foto B1)

Beatrixlaan (foto B2)

Beatrixlaan (foto B31)

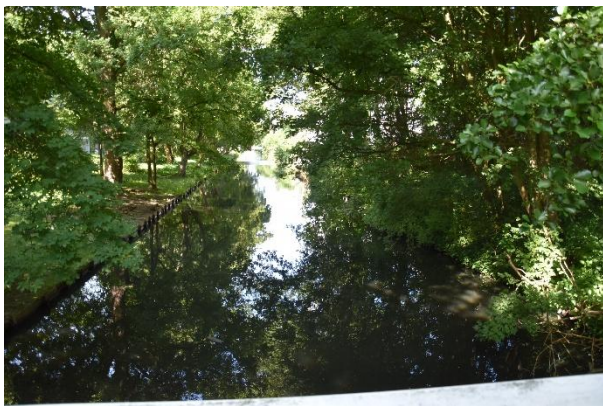
Beatrixlaan (foto B32)

Deel Beatrixlaan	schaduw	hoogte	eigenaar	ganzen	eindoordeel
westzijde	-/+	+	-/+	-/0	-
oostzijde	-/+	+	+	-/0	-/+

De meeste delen van deze sloot komen niet in aanmerking, met uitzondering van een deel direct langs de Prinses Beatrixlaan, bij de fietstunnel naar Voorhof. Dit is stuk is echter niet goed bereikbaar (alleen via de weg met doorgaand verkeer), waardoor onderhoud, maar ook monitoring niet eenvoudig is. In het deel van de sloot bij de fietstunnel mag volgens de Legger van Delfland wel (eenzijdig) een NVO worden aangelegd.

Pijperring

De sloot langs de Pijperring verbindt de sloot langs de Bachlaan met de sloot langs de Beatrixlaan. Deze sloot ligt deels in de zon (westelijke deel) en deels in de schaduw van met name flats van de Pijperring. Het deel in de zon ligt in openbaar groen, met gras en een aantal bomen. Op het grasveld zijn grote groepen ganzen aanwezig.

Pijperring (foto B33)

Pijperring, ganzen (foto b34)

Pijperring, westzijde (foto B35)

Deel Pijperring	schaduw	hoogte	eigenaar	ganzen	eindoordeel
Noordzijde (oost)	-	-	+	0	-
Noordzijde (west)	+	+	+	0	-
Zuidzijde (oost)	-	-	+	-	-
Zuidzijde (west)	+/-0	+	+	-	-

Beoordeling Oevers sloot bij Pijperring

De oevers aan de oostzijde van deze sloot liggen vlak naast flats, waar weinig ruimte is vanwege het hoogteverschil, daarnaast worden deze oevers ook beschaduwd door de bomen aan de westzijde. Het grote aandachtspunten zijn echter de ganzen.

Voorhof (nog uitvoeren)

Beatrixlaan (oost): hier zijn opties

Guido Gazellelaan: geen opties, schaduw

Aart van der Leeuwlaan: geen opties, te steil, particulier

Voorhofdreef: opties, deels al aanwezig

Nicolaas Beetslaan, nog inventariseren

Louis Couperuslaan, nog inventariseren

Vulcanusweg, nog inventariseren

Kruithuispad; geen opties, schaduw

Beoordeling locaties op begroeiing

De volgende locaties voor mogelijke natuurvriendelijke oevers in de wijk Buitenhof (zuid) resteren:

- Burgemeesterspad (zuidzijde sloot)
- Parkje tegenover Kuijkhof, noordzijde sloot Burgemeesterspad
- Parkje achter huizen Gerbrandylaan (en Koetlaan)
- Parkje Buitenhof, Oude IJsbaan
- Van de Slootsingel, noordzijde (NEZ)
- Bachsingel, noordzijde (NEZ)
- Bachsingel, eiland aan oostzijde (zuideroever)
- Vijver bij Vijverhof (westzijde, oostzijde)
- Beatrixlaan (westzijde), bij fietstunnel

Gebruikte methodiek

Bij de uitwerking is met name gekeken naar de huidige begroeiing van de oever. Bij natuurvriendelijke oevers zijn we vooral op zoek naar oevers met een gevarieerde begroeiing, waardoor het ook interessant voor particulieren wordt om er één aan te leggen. Waar we niet naar zoeken zijn oevers waar riet dominant is zeker als het riet orde 2 meter hoog wordt en het zicht op het water volledig belemmert. Bij de inventarisatie van de oevers is gebruik gemaakt van de door Naturalis gebruikte techniek voor het beoordelen van natuurvriendelijke oevers (www.mijnnoeverplanten.nl).

Op de verschillende locaties is een meettraject van 40 meter gekozen waar op 5 deelstukken van 1 meter (loodrecht op de oever) bij 2 meter (langs de oever) nagegaan is of één of meerdere indicatorsoorten van de methodiek van Naturalis aanwezig is/zijn. Dit zijn de volgende soorten:

algemeen	voedselrijk	Zorgvuldig beheer	Minder voedselrijk
Riet	Grote brandnetel	Moerasandoorn	Heelblaadjes
Lisdodde	Haagwinde	Grote kattenstaart	Dotterbloem
	Bitterzoet	Koninginnekruid	Moerasspirea
	Harig wilgenroosje	Echte valeriaan	Gewone brunel
	Hondsdrif	Wolfspoot	Wilde bertram
	Gewone smeerwortel	Watermunt	Grote ratelaar
		Moeras-vergeet-mij-nietje	Egelboterbloem
		Gele lis	Echte koekoeksbloem

De meeste van deze soorten bloeien in de periode juni/juli met uitzondering van dotterbloem en hondsdrif. Naast de bovengenoemde soorten zijn opvallende soorten genoteerd, die niet op deze lijst voorkomen.

Uitwerking locaties

Burgemeesterpad (zuidzijde)

Aan de zuidzijde van de sloot langs het Burgemeesterpad zijn ter hoogte van de Kuijkerhof de volgende soorten aangetroffen:

soort	Deeltraj. 1	Deeltraj. 2	Deeltraj. 3	Deeltraj. 4	Deeltraj. 5
Riet	j	j	j	j	j
Grote brandnetel			j	j	j
Haagwinde	j		j		j

Naast de bovenstaande 3 soorten is ook grote wederik aangetroffen in deeltraject 1.

De begroeiing van deze oever is dominant riet, dit riet is op de datum van de inventarisatie (31-7-2026) ruim 2 meter hoog en belemmert het zicht op het water volledig.

Indien hier een natuurvriendelijke oever wordt aangelegd is het noodzakelijk om maatregelen te treffen tegen deze rietgroei.

t.o.v. Kuykerhof

Aan de noordzijde van de sloot langs het Burgemeesterspad ligt een stuk zonder bebouwing. In dit stuk is langs de oever alleen riet aangetroffen en brandnetel (oever was gemaaid, dus niet overal zichtbaar). Ook hier is de rietkraag ongeveer 2 meter hoog en belemmert het zicht op het water volledig.

Parkje Gerbrandylaan/Koetlaan

Dit is een parkje met een sloot tussen huizen van de Gerbrandylaan en de Koetlaan. De sloot staat via duikers in verbinding met de sloot langs de Tanthofkade en de sloot langs het Burgemeesterspad. De volgende soorten zijn aangetroffen:

soort	Deeltraj. 1	Deeltraj. 2	Deeltraj. 3	Deeltraj. 4	Deeltraj. 5
Grote brandnetel	j		j	j	j
Harig wilgenroosje	j	j	j	j	
Grote kattenstaart					j
Gele lis	j				

Het terrein was net gemaaid, zodat niet alle begroeiing was terug te vinden. Naast deze soorten zijn ook veenwortel (deeltraject 2 en 3) en holpijp (deeltraject 4) gevonden. Op zich niet veel soorten, maar in ieder geval geen riet. In de sloot was ook gele plomp aanwezig.

Parkje Buitenhof (Oude IJsbahn)

Het riet is langs de oever van de Oude IJsbahn (langs het pad van Rijslaan naar Bachlaan) zeer dominant met uitzondering van een stukje waar gele lis staat.

soort	Deeltraj. 1	Deeltraj. 2	Deeltraj. 3	Deeltraj. 4	Deeltraj. 5
Riet		j	j	j	j
Lisdodde			j		
Grote brandnetel			j		j
Gele lis	j				

Ook hier is het riet ongeveer 2 meter hoog en het loopt ook uit in het flauw oplopende talud langs de sloot.

Van der Slootsingel (noordzijde)

In het stuk tussen de voetgangersbruggen is riet dominant en daarnaast staat er brandnetel. Verder zijn er geen soorten van de Naturalis lijst aangetroffen in dit deel. Het riet is ongeveer 2 meter hoog en is ook doorgegroeid in het talud naar het voetpad en de weg.

In het westelijke deel (ter hoogte van de sportschool) is een deel (vermoedelijk een Natte Ecologische Zone) met moeraszegge¹ waarin ook kattestaart, brandnetel, veenwortel en bereklauw (inheems) voorkomt. De moeraszegge en het riet grenzen aan elkaar.

Moeraszegge vormt ook een vaste wortelstructuur evenals riet. Ook moeraszegge verdrukt ander planten uit de oeverzone: van de kattestaart en de bereklauw zijn slechts enkel planten aanwezig op de bekeken 40 meter.

Vijverhof

Bij de Vijverhof komt aan de westkant alleen riet en brandnetels voor. Aan de oostzijde is er riet grote kattenstaart en op de droge oever groot hoefblad. Het riet aan de westkant is ongeveer 2 meter hoog en belemmert het zicht op het water volledig.

Bachsingel (zuid)

Langs de zuidoever van deze sloot bij het eiland (oostzijde Bachsingel) bestaat het eerste deel traject uit moeraszegge. Dit komt ook voor aan de noordzijde van de sloot, maar dan aan de westelijk kant van de Bachsingel. Daarna wordt het vrij snel dominant hoog riet. Met een klein plukje lisdodde en een enkel grote kattenstaart.

soort	Deeltraj. 1	Deeltraj. 2	Deeltraj. 3	Deeltraj. 4	Deeltraj. 5
Riet			j	j	j
Lisdodde		j			
Grote brandnetel	j	j	j	j	j
Grote kattenstaart		j			

¹ Het is geen oeverzegge, het blad heeft duidelijke driehoekig tongetje

Bachsingel (noord)

Dit deel is een Natte Ecologische Zone. De begroeiing bestaat voor het grootste gedeelte uit moeraszegge en naast de indicatorsoorten van Naturalis zijn ook veenwortel (deeltraject 2) en distels (deeltraject 1 en 2) gevonden. In alle deeltrajecten is brandnetel gevonden en daarnaast sporadisch enkele indicatorsoorten.

soort	Deeltraj. 1	Deeltraj. 2	Deeltraj. 3	Deeltraj. 4	Deeltraj. 5
Grote brandnetel	j	j	j	j	j
Harig wilgenroosje				j	
Grote kattenstaart	j				
Moerasspirea			j		

Beatrixlaan (west)

De begroeiing langs de oever van de sloot langs de Beatrixlaan bestaat voornamelijk uit riet, grote brandnetel, haagwinde en harig wilgenroosje. Harig wilgenroosje en Haagwinde komen voor op de droge oever waar geen riet voor de oever groeit.

Discussie

Uit de inventarisatie van de begroeiing langs de sloten in Buitenhof volgt dat dit vooral voedselrijke oevers zijn met riet en brandnetel. Dominantie van riet is te vervangen door dominantie van moeraszegge, dat zorgt voor een beter zicht op het water (beduidend lagere begroeiing) maar het blijft erg monotoon.

Bij riet speelt het proces van allelopathie, het proces waarbij de plant chemische stoffen uitscheidt om de groei van andere planten en algen te remmen. Deze actieve stoffen, zoals galluszuur en fenolzuren, helpen riet om te concurreren en dichte monocultuurgebieden te vormen. Er schijnen planten te zijn die hier tegen kunnen en juist middels allelopathie riet bestrijden. In de gemeente Midden-Delfland is dit toegepast in Maasland en schijnt het te werken.

Voorstel proeflocaties

Op basis van de verschillende locaties is allen de locatie parkje Gerbrandylaan/Koetlaan zonder riet en met een aantal soorten. De sloot is redelijk afgeschermd van de andere sloten, waardoor drijvend zaad deze locatie niet kan bereiken. Dit betekent dat indien deze locatie wordt gekozen als proeflocatie er mogelijk wat plantenzaad moet worden toegevoegd (direct of op termijn). In principe is zaad van de verschillende indicatorsoorten in de omgeving te vinden.

Daarnaast lijkt het verstandig om een proeflocatie te kiezen met een dominante rietbegroeiing, om te kijken of de aanpak van gemeente Midden-Delfland ook in Delft toepasbaar is. Bijvoorbeeld in het water bij de Vijverhof: redelijk afgesloten water, beperkt oppervlak.

Dit is één van de activiteiten in het jaarthema Oevers, zie voor meer informatie over het jaarthema: <https://natuurlijkdelfland.knnv.nl/kennisbank/oevers/>

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur. Volg de link om te weten of het lidmaatschap ook iets voor jou is <https://natuurlijkdelfland.knnv.nl/lid-worden-2/>

Wij sturen je zonder kluitje het riet in.

